

Hva er inkluderende forskning?

May Østby, prosjektleder
Foto: Jarle Eknes

Hele dette temanummeret handler om inkluderende forskning. Men hva er inkluderende forskning? Før jeg skriver om hva inkluderende forskning er, så vil jeg si litt om hva forskning er.

Hva er forskning?

Forskning handler om at vi undersøker noe vi vil finne ut av. Mange mennesker med utviklingshemming får hjelp i dagliglivet fra kommunen, vi sier at de mottar tjenester. Kanskje vil vi at de tjenestene skal bli bedre. Da kan vi undersøke hvor fornøyd folk er med tjenestene og hva de er misfornøyd med. Når vi vet det kan vi jobbe for at tjenestene skal bli slik folk vil de skal være.

Kanskje er vi opptatt av at flere kan få vanlig arbeid? Da må vi kanskje undersøke hvor mange som er i vanlig arbeid av de som er i den alderen hvor folk flest har en jobb. Da vet vi noe som vi kan bruke for å påvirke de som jobber med å inkludere mennesker med utviklingshemming i vanlig arbeid.

Fra sluttkonferansen for forskerkurs for personer med utviklingshemming.

Fra sluttkonferansen for forskerkurs for personer med utviklingshemming. Johannes Tveitnes og Sylvia Aasen presenterer fra gruppearbeidet om hva det bør forskes på.

Under koronapandemien ble det gjennomført spørreundersøkelser for å forstå hvorfor det var vanskelig for noen når det var pandemi. Det de fant ut da, kan de lære av for at ikke det samme skal skje om det kommer noe som ligner korona igjen.

GRUPPE

Dette vil vi det skal forskes på!

Arbeid Arbeidsinkludering
Hvorfor er arbeidsgivere skeptisk til å ta inn folk?

Kartlegge hvilke arbeidsmuligheter det finnes?

Hvorfor søker man ikke på aktuelle jobber?

Hva skal til for at man søker på en jobb?

Jobbsøker kurs
→ gruppe - får din
tekkere jobb?

* Hvordan ansette flere på høyskoler/ universitet?

* Hvordan jobber videregående skoler med arbeidstrening?
- lønsmål?

Dette vil vi forske på

TA EGGET valg.

Hvem skal bestemme hva?

Hvordan stoppe mobbing?

Kan Reborn være ^{bra} for PSYKISK Helse?

MUSIKK være bra for Helse?

Kan

Fra sluttkonferansen for forskerkurs for personer med utviklingshemming. Ole Kristian Martinsen forteller om hva kurset har betydd for ham. Even Grepperud ledet denne delen av programmet.

Vi forsker altså for å lære noe nytt. Og det nye vil vi skal gjøre livet bedre for folk. Vi kaller det å få ny kunnskap.

I forskning må vi lage en undersøkelse for å få ny kunnskap. Undersøkelser kan lages på forskjellige måter. Kanskje vil vi snakke med folk, eller vi kan se på og observere hva de gjør. Undersøkelser må planlegges.

Men hva er så inkluderende forskning?

Mange av dere som leser dette har antagelig hørt ordet **inkludering**. Inkludering handler om å være med i hverdag og fritid sammen med andre. Det handler om å være en del av samfunnet.

Tidligere var det mest vanlig at forskerne undersøkte hvordan livet var for mennesker med utviklingshemming. De snakket kanskje med foreldre eller personalet, og spurte dem hvordan livet til de utviklingshemmede var. Senere har det blitt mer vanlig å snakke med de det gjelder, i stedet for bare å spørre de som hjelper dem. Ofte er det lurt å gjøre begge deler fordi noen kan trenge hjelp for å få sagt det de mener.

Siden 2011 har det i Norge vært flere som har begynt med **inkluderende forskning** sammen med personer med utviklingshemming. Det betyr at mennesker med utviklingshemming selv er med på å forske. De kalles ofte for **medforskere**, fordi de forsker sammen med vanlige forskere. Når medforskere og forskere samarbeider kan forskningen bli bedre. De kan finne ut av hva som er viktig for de det gjelder. Vi sier ofte at medforskere ser ting på en annen måte. Det er fint og viktig for forskningen. Mange medforskere har selv erfaring med å få hjelp i hverdagen. De har en brukererfaring og vet bedre hva det handler om enn det forskerne gjør.

De som er medforskere sier at det er kjekt å være med på å forske. De sier at de føler seg anerkjent og som en del av samfunnet. De får oppleve nye ting, og de får lære mye nytt. De gjør en viktig jobb.

Alle som skal forske trenger å lære om hvordan forskning gjøres. Men det er like viktig å lære om samarbeid i forskning. Når forskere og medforskere skal samarbeide er det viktig at de har en god tone og at de føler seg trygge på hverandre. Det er viktig at forskerne også lærer seg hvordan det er å samarbeide på en god måte. Medforskerne må være med på ordentlig i arbeidet med forskningen. De skal føle seg trygge på at de kan si akkurat det de mener. Det er viktig i all forskning at forskjellige meninger kommer fram. Det er sånn vi lærer noe nytt.

Det er viktig å kunne delta i samfunnet

I konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne som er laget av FN står det om funksjonshemmedes rett til å delta i samfunnet. Det å være med på å forske er en måte å være med i samfunnet på. Hvis du får mulighet til å være med i et forskningsprosjekt, så si ja hvis du har lyst. Da vil du få oppleve noe annet enn det du ellers holder på med i hverdagen. Du får være med på å påvirke samfunnet. Du kan da også være med på å påvirke hvordan samfunnet ser på mennesker med utviklingshemming. Mennesker med utviklingshemming kan bidra med mye i samfunnet.

Fra sluttkonferansen for forskerkurs for personer med utviklingshemming.
Prosjektgruppen som har laget kurset.